

Kontrollutvalget i Alta kommune

M Ø T E P R O T O K O L L

Møte nr. 2-2024
Tid: 25.04.2024 kl. 10:00 – 14:00
Sted: Alta Rådhus - Formannskapssalen

Til stede: Marianne Haukland, leder
Otto Erik Aas, nestleder
Alf Bjørn, medlem
Bente Haug, medlem
Arne Dag Isaksen, medlem
Mona Henrix, medlem
Eskild Bakke, medlem

Andre: **Alta kommune**
Kommunalleder John Helland, i sak 11/24
Konst. barnevernsleder Anne Charlotte Solheim i sak 11/24
Teamleder Laila Kristine Somby i sak 11/ 24
Budsjettansvarlig Arne Dahler i sak 15/ 24

Kusek IKS
Rådgiver Anne Berit Bæhr

SAKSLISTE

09/24	Budsjettregulering - kontrollutvalgets budsjett
10/24	Orienteringer om status i pågående forvaltningsrevisjoner
11/24	Orienteringer fra kommunedirektøren om statlige tilsyn
12/24	Plan for kontrollutvalgets oppfølging av vedtatte forvaltningsrevisjoner
13/24	Kontrollutvalgets årsmelding 2023- Alta kommune
14/24	Kontrollutvalgets uttalelse til Alta Havn KFs årsregnskap og årsberetning 2023
15/24	Kontrollutvalgets uttalelse til Alta kommunes årsregnskap og årsberetning for 2023
16/24	Referater 02-2024

Leder Marianne Haukland åpnet møtet og ønsket velkommen.
Innkallingen og saksliste ble godkjent uten merknader.

Sakene ble behandlet i følgende rekkefølge:

Sak 09/24
 Sak 10 /24
 Sak 11/24
 Sak 15/24
 Sak 14/24
 Sak 12/24
 Sak 13/24
 Sak 16/24

SAK 09/24 BUDSJETTREGULERING - KONTROLLUTVALGETS BUDSJETT

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget vedtar følgende budsjettregulering for kontrollutvalgets budsjett 2024 – funksjon 110- Kontroll og revisjon

Funksjon 110 kontroll og tilsyn		Budsjett 2024	Rev. budsjett 2024
10503	Fri avis	15600,00	0,00
10523	KM godtgjørelse, trekkpliktig del	0,00	0,00
10800	Fast godtgjørelse folkevalgte / frikjøp	100000,00	115000,00
10810	Møtegodtgjørelse folkevalgte	38900,00	39000,00
10820	Tapt arbeidsgodtgjørelse folkevalgte	16600,00	18000,00
10920	Arbeidsgivers andel KLP	20000,00	18000,00
10930	Gruppelivsforsikring	0,00	1000,00
11000	Kontormateriell/abonnementer/tidsskrifter	5400,00	2000,00
11160	Beverting møter/kurs ol.	18900,00	19000,00
11203	Ikke oppgavepliktig utgiftsdekning	16600,00	10000,00
11500	Opplæring, kurs/konferanser	33300,00	40000,00
11610	Km-godtgjørelse	4400,00	4000,00
11620	Kost- og nattgodtgjørelse, oppgavepliktig	7800,00	5000,00
11750	Kjøp av transporttjenester	33300,00	36000,00
11880	Yrkesskadeforsikring	0,00	0,00
11973	Kontingenter	12900,00	18000,00
13750	Kjøp fra IKS der kommunen er deltaker	3395447,00	3396000,00
14290	Merverdiavgift kompensasjon	0,00	2000,00
17290	Momskompensasjon – drift	0,00	-2000,00
Sum netto driftsutgifter		3719147,00	3721000,00

Behandling:

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget stilte spørsmål og drøftet saken.

Kontrollutvalgets omforente forslag til vedtak som tillegg til sekretariatets forslag til vedtak. Kontrollutvalget ber sekretariatet å innhente pris for abonnement for lokalaviser til leder.

Sekretariatets forslag med kontrollutvalgets tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget vedtar følgende budsjettregulering for kontrollutvalgets budsjett 2024 – funksjon 110- Kontroll og revisjon

Funksjon 110 kontroll og tilsyn		Budsjett 2024	Rev. budsjett 2024
10503	Fri avis	15600,00	0,00
10523	KM godtgjørelse, trekkpliktig del	0,00	0,00
10800	Fast godtgjørelse folkevalgte / frikjøp	100000,00	115000,00
10810	Møtegodtgjørelse folkevalgte	38900,00	39000,00
10820	Tapt arbeidsgodtgjørelse folkevalgte	16600,00	18000,00
10920	Arbeidsgivers andel KLP	20000,00	18000,00
10930	Gruppelivsforsikring	0,00	1000,00
11000	Kontormateriell/abonnementer/tidsskrifter	5400,00	2000,00
11160	Beverting møter/kurs ol.	18900,00	19000,00
11203	Ikke oppgavepliktig utgiftsdekning	16600,00	10000,00
11500	Opplæring, kurs/konferanser	33300,00	40000,00
11610	Km-godtgjørelse	4400,00	4000,00
11620	Kost- og nattgodtgjørelse, oppgavepliktig	7800,00	5000,00
11750	Kjøp av transporttjenester	33300,00	36000,00
11880	Yrkesskadeforsikring	0,00	0,00
11973	Kontingenter	12900,00	18000,00
13750	Kjøp fra IKS der kommunen er deltaker	3395447,00	3396000,00
14290	Merverdiavgift kompensasjon	0,00	2000,00
17290	Momskompensasjon – drift	0,00	-2000,00
Sum netto driftsutgifter		3719147,00	3721000,00

Kontrollutvalget ber sekretariatet å innhente pris for abonnement for lokalaviser til leder.

SAK 10/24 ORIENTERINGER OM STATUS I PÅGÅENDE FORVALTNINGSREVISJONER

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget vedtar følgende plan for kontrollutvalgets oppfølging av kommunestyrets vedtak av gjennomførte forvaltningsrevisjoner fra og med 2020.

Forvaltningsrevisjon	Behandling i kommunestyret	Plan for oppfølging
-----------------------------	-----------------------------------	----------------------------

Rapport forvaltningsrevisjon (2017-2020), Mobbing i grunnskolen, Alta kommune	Vedtatt av kommunestyret den 12.05.2020 i sak PS 38/2020	Oppfølging i 2024
Rapport forvaltningsrevisjon (2020), Vaktmestertjenesten, Alta kommune	Vedtatt av kommunestyret den 22.09.2020 i sak PS 80/2020	Oppfølging i 2024
Rapport forvaltningsrevisjon (2021), Rutiner for ansettelser, Alta kommune	Vedtatt av kommunestyret den 04.04.2022 i sak PS 20/2022	Oppfølging i 2024
Rapport forvaltningsrevisjon (2021), Rus og psykisk helsevern, Alta kommune	Vedtatt av kommunestyret den 14.06.2022 i sak PS 53/2022	Oppfølging i 2025
Rapport forvaltningsrevisjon (2022), Sikkerhet og beredskap, Alta kommune	Vedtatt av kommunestyret den 15.11.2022 i sak PS 79/2022	Oppfølging i 2025
Rapport forvaltningsrevisjon (2022), Klima, miljø og energi, Alta kommune	Vedtatt av kommunestyret den 27.09.2023 i sak PS 81/2023	Oppfølging i 2025
Rapport forvaltningsrevisjon (2022) Legetjenesten, Alta kommune	Vedtatt av kommunestyret den 27.09.2023 i sak PS 82/2023	Oppfølging i 2025

Plan for oppfølging av kommunestyrets vedtak av forvaltningsrevisjoner innarbeides i kontrollutvalgets årsplan.

Behandling:

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget stilte spørsmål og drøftet saken.

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget vedtar følgende plan for kontrollutvalgets oppfølging av kommunestyrets vedtak av gjennomførte forvaltningsrevisjoner fra og med 2020.

Forvaltningsrevisjon	Behandling i kommunestyret	Plan for oppfølging
Rapport forvaltningsrevisjon (2017-2020), Mobbing i grunnskolen, Alta kommune	Vedtatt av kommunestyret den 12.05.2020 i sak PS 38/2020	Oppfølging i 2024
Rapport forvaltningsrevisjon (2020), Vaktmestertjenesten, Alta kommune	Vedtatt av kommunestyret den 22.09.2020 i sak PS 80/2020	Oppfølging i 2024
Rapport forvaltningsrevisjon (2021), Rutiner for ansettelser, Alta kommune	Vedtatt av kommunestyret den 04.04.2022 i sak PS 20/2022	Oppfølging i 2024

Rapport forvaltningsrevisjon (2021), Rus og psykisk helsevern, Alta kommune	Vedtatt av kommunestyret den 14.06.2022 i sak PS 53/2022	Oppfølging i 2025
Rapport forvaltningsrevisjon (2022), Sikkerhet og beredskap, Alta kommune	Vedtatt av kommunestyret den 15.11.2022 i sak PS 79/2022	Oppfølging i 2025
Rapport forvaltningsrevisjon (2022), Klima, miljø og energi, Alta kommune	Vedtatt av kommunestyret den 27.09.2023 i sak PS 81/2023	Oppfølging i 2025
Rapport forvaltningsrevisjon (2022) Legetjenesten, Alta kommune	Vedtatt av kommunestyret den 27.09.2023 i sak PS 82/2023	Oppfølging i 2025

Plan for oppfølging av kommunestyrets vedtak av forvaltningsrevisjoner innarbeides i kontrollutvalgets årsplan.

SAK 11/24 ORIENTERINGER FRA KOMMUNEDIREKTØREN OM STATLIGE TILSYN

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar informasjon fra kommunedirektøren til orientering.

Behandling:

Konst. barnevernleder Anne Charlotte Solheim og teamleder Laila K. Somby orienterte om status på det landsomfattende tilsynet av barneverntjenestens oppfølging av barn i fosterhjem i Alta kommune 2022. Alle avvik i rapporten er lukket og tilsynet er avsluttet, det vises til brev fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark datert 01.02.2024.

Alta kommune har endret på rutiner i forhold til dokumentasjon, journalføring, kontroll/kvalitetssikring og oppfølging av saksbehandlere. Det er forskjellige krav til oppfølging av barn på institusjon og barn i fosterhjem. Oppfølging av barn i fosterhjem er lovpålagt, oppfølging av barn i institusjoner tilpasses i forhold til behov.

Kontrollutvalget stilte spørsmål og drøftet saken.

Kommunalleder John Helland orienterte om status på oppfølging av rapporten fra tilsyn med helse- og omsorgstjenesten i avlastningsbolig i Alta kommune ve avdeling Sandfalltunet avlastningsinstitusjon 2022.

Det er blitt gjennomført omfattende endringer på organisering av tilbudet ved avlastningsboligen. Brukerne har fått individuell plan i henhold til avviket i tilsynet. Individuelle plan for brukere skal være basert på behovene til ungdommene. Trygge på at den enkelte bruker får det tilbudet de har krav på. Tjenestene har nå fokus på avvikshåndtering, og har innført ukentlige møter for oppfølging av dette. Avviksbehandling handler om sortering og gradering av avvik, større bevissthet rundt avvik i forhold til brukere.

Kontrollutvalget ser orienteringen i denne sak, i sammenheng med sak 15/24 om årsregnskap og merforbruk i sektoren. Det er oppsiktsvekkende med ukentlige møter mellom helse- og omsorgssjefen og virksomhetslederen på avvikshåndtering, sett i lys av størrelsen på virksomheten. Dette synes å være en ressursmessig, ikke bærekraftig måte å organisere arbeidet på. Det er flere oppgaver på helse og sosial som krever tiltak og gjennomføring, som er av betydelig større konsekvens.

Kontrollutvalget stilte spørsmål og drøftet saken.

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar informasjon fra kommunedirektøren til orientering.

SAK 12/24 PLAN FOR KONTROLLUTVALGETS OPPFØLGING AV VEDTATTE FORVALTNINGSREVISJONER

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar revisjonens rapportering av status for forvaltningsrevisjonene i plan og byggesak og i spesialundervisning til orientering.

Behandling:

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget stilte spørsmål og drøftet saken.

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar revisjonens rapportering av status for forvaltningsrevisjonene i plan og byggesak og i spesialundervisning til orientering.

SAK 13/24 KONTROLLUTVALGETS ÅRSMELDING 2023- ALTA KOMMUNE

Sekretariatets tilråkning:

Den fremlagte årsmeldingen fastsettes som årsmelding for Alta kommunes kontrollutvalg for 2023.

Årsmeldingen oversendes kommunestyret i Alta med følgende innstilling:

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsmelding for 2023 til orientering.

Behandling:

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget stilte spørsmål og drøftet saken.

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Den fremlagte årsmeldingen fastsettes som årsmelding for Alta kommunes kontrollutvalg for 2023.

Årsmeldingen oversendes kommunestyret i Alta med følgende innstilling:

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsmelding for 2023 til orientering.

SAK 14/24 KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE TIL ALTA HAVN KFS ÅRSREGNSKAP OG ÅRSBERETNING 2023

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalgets vedtar følgende uttalelse som sendes til kommunestyret, jf. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3:

Kontrollutvalget har 25. April 2024 behandlet Alta Havn KF's særregnskap for 2023. Grunnlaget for behandlingen har vært avlagt revidert særregnskap, styrets årsberetning og revisors beretning av 05. April 2024. Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret for å legges fram i forbindelse med behandlingen av særregnskapet/konsolidert regnskap.

Særregnskapet til Alta Havn KF for 2023 viser et regnskapsmessig merforbruk på kr 0 . Driftsregnskapet viser et netto driftsresultat på kr 2 776 671,-. Særregnskapet består av balanse pr. 31. desember 2023 driftsregnskap, kapitalregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til særregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper. Investeringsregnskapet 2023 viser et resultat i balanse.

Særregnskapet og årsberetningen gir en god oversikt over den økonomiske situasjonen for

Alta Havn KF pr. 31.12.23. Kontrollutvalget tar foretakets årsberetning til orientering.

Behandling:

Kontrollutvalget drøftet saken.

Kontrollutvalget er kjent med at det er igangsatt en omorganiseringsprosess for Alta Havn og ønsker å invitere kommunedirektør å orientere om denne prosessen på et senere møte i kontrollutvalget.

Sekretariatets forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalgets vedtar følgende uttalelse som sendes til kommunestyret, jf. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3:

Kontrollutvalget har 25. April 2024 behandlet Alta Havn KF's særregnskap for 2023. Grunnlaget for behandlingen har vært avlagt revidert særregnskap, styrets årsberetning og revisors beretning av 05. April 2024. Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret for å legges fram i forbindelse med behandlingen av særregnskapet/konsolidert regnskap.

Særregnskapet til Alta Havn KF for 2023 viser et regnskapsmessig merforbruk på kr 0 . Driftsregnskapet viser et netto driftsresultat på kr 2 776 671,-. Særregnskapet består av balanse pr. 31. desember 2023 driftsregnskap, kapitalregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til særregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper. Investeringsregnskapet 2023 viser et resultat i balanse.

Særregnskapet og årsberetningen gir en god oversikt over den økonomiske situasjonen for

Alta Havn KF pr. 31.12.23. Kontrollutvalget tar foretakets årsberetning til orientering.

SAK 15/24 KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE TIL ALTA KOMMUNES ÅRSREGNSKAP OG ÅRSBERETNING FOR 2023

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget vedtar følgende uttalelse som sendes til kommunestyret med kopi til formannskapet, jfr. kommuneloven § 14-3 tredje ledd og forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3:

Kontrollutvalget har i møte 25. april 2024 behandlet Alta kommunes årsregnskap for 2023. Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte reviderte årsregnskapet, kommunedirektørens årsrapport og revisors beretning av 15.april 2023.

Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret, med kopi til formannskapet, for å legges fram i forbindelse med behandlingen av årsregnskapet.

Alta kommunes årsregnskap viser et netto driftsresultat på kr. 54 899 793,- og et merforbruk på kr 0 i kommunekassen, og et netto negativt driftsresultat i det konsoliderte årsregnskapet på Kr. 52 123 122,-

Årsregnskapet består av

- Kommunekassen årsregnskap, som består av balanse per 31. Desember 2023, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder tjenesteområdenes kommentarer og

- Konsolidert årsregnskap som består av balanse pr. 31. desember 2023, driftsregnskap, investeringsregnskap, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter.

Kontrollutvalget støtter kommunedirektørens analyse og vurderinger av den økonomiske situasjonen slik de er presentert i årsrapporten for 2023. Kontrollutvalget deler bekymringen som kommunedirektøren uttrykker angående det økonomiske resultatet for 2023, og understreker behovet for betydelige tiltak for å sikre økonomisk bærekraft i fremtiden. Kontrollutvalget viser i den sammenheng til følgende avsnitt i årsmeldingen:

«I motsetning til 2022 ble regnskapsåret 2023 helt annerledes med et merforbruk på 86,3 millioner kroner. Netto driftsresultat etter strykninger ble på 54,9 millioner kroner eller minus 2,1 prosent. For å kunne avlegge et regnskap i null måtte budsjettet avsetning til disposisjonsfondet strykes, samtidig måtte også 33,2 millioner kroner hentes fra disposisjonsfondet for å komme i balanse. Dette innebærer at disposisjonsfondet til Alta kommune nå er på 72,6 millioner kroner.

Det økonomiske resultatet for 2023 er et klart signal om at den driften Alta kommune har hatt ikke vil være økonomisk bærekraftig fremover, og det må gjøres store grep for å imøtekomme dette.»

Kontrollutvalget merker seg videre at kommunedirektøren etter revisjonens anbefaling anslår en stor inntektssvikt på 12,5 millioner i forhold budsjettet i 2023, på grunn av endret praksis knyttet til hvilke kostnader som tas med i beregningsgrunnlaget for tilskudd til ressurskrevende tjenester. Kontrollutvalget viser i den sammenheng til følgende avsnitt i årsmeldingen:

«Da regnskapet ble avlagt ble det etter revisjonens anbefaling lagt til grunn en strengere praksis knyttet til hvilke kostnader som tas med i beregningsgrunnlaget for tilskudd til ressurskrevende tjenester. Dette medførte en stor inntektssvikt for 2023 på 12,5 millioner i forhold til budsjett. I etterkant av regnskapets avleggelse er det gjennomført flere avklaringer og møter i forbindelse med dette. Hvis det inntektsførte tilskuddet blir høyere enn det som er bokført i 2023, vil det komme til inntekt i 2024.»

Kontrollutvalget vil påpeke at det er viktig å ha løpende fokus på den økonomiske situasjonen og arbeide med å tilpasse utgiftsnivået til inntektsrammene for å møte framtidige utfordringer.

Behandling:

Arne Dahler orienterte om årsregnskapet.

Momenter i kommunens orientering og spørsmål fra kontrollutvalget:

Spesielle forhold i 2023

- Tilskudd til ressurskrevende brukere tilskudd svikter med 12,5 mill. Det har vært en uenighet mellom revisor og kommunen om hvorvidt feriepenger skal inngå i beregningsgrunnlaget for tilskuddet. Etter at regnskapet for 2023 var avlagt er det kommet en avklaring fra Helsedirektoratet, og det viser seg at Alta kommunes beregningsgrunnlag var riktig. Mesteparten av summen vil bli utbetalt i 2024, og regnskapsført som ikke budsjettet inntekt i 2024.

- Engangsbelastning 16, 7 mill. i 2023 for variabel lønn for desember 2023 som utbetales i januar. Det er foretatt regnskapsmessig tilpasning i balansen i 2023.
- Vikarbyråtenester økt med 20 mill. i år. Utgifter til vikarbyrå øker mye, mangelen på arbeidskraft gjør at kommunen må kjøpe tjenester spesielt i helse og omsorg.
- Finansiell gevinst på 78, 51 mill. på en gunstig strømvtaale i 2023- gevinsten vil bli redusert i 2024 til ca. 15 mill.

Likviditet

Likviditeten er svekket i løpet av 2023. Presset likviditet fører til at Alta kommune sannsynligvis må ta opp likviditetslån i løpet av året for å klare å møte de løpende forpliktelse. Forhold som påvirker likviditet:

- Premieavvik i pensjon på 100 mill. er utbetalt i 2023, og vil bli regnskapsført i perioden 2024 – 2031.
- Rammetilskudd utbetales 10 måneder i året, ikke i august og desember.
- Innbetaling av skatt skjer annenhver måned- det betyr at inntektene er lave og høye annen hver måned.

På spørsmål om svekket likviditet vil føre til at Alta kommune havner i ROBEK, svarer kommunen at det ikke er noe sammenheng mellom likviditet og ROBEK. ROBEK har sammenheng med balanse, i det kommunen ikke greier å dekke tidligere års driftsunderskudd med oppsparte midler.

Driftsresultat

Alta kommune har 2,6 milliarder i driftsbudsjett. Ordinær drift i Alta kommune drives med underskudd. Regnskapet viser at den faktiske driften er mye dyrere enn det budsjettet som er vedtatt av kommunestyret. Ekstraordinære inntekter, som for eksempel inntekter fra laksefond eller lavere utgifter på grunn av gunstig strømvtaale, bidrar til at driftsresultatet blir mindre dårlig enn det ellers hadde vært. Ekstrainntekter har over flere år bidratt til et bedre driftsresultat. Driften er ikke bærekraftig.

På spørsmål om økte skatteinntekter vil gi effekt, svarer kommunen at økte skatteinntekter har liten effekt. Befolkningstallet gir grunnlaget for inntekter, og gjennomsnittlig befolkningsvekst må være større enn landet ellers for å gi positiv effekt

Disposisjonsfondet

Disposisjonsfondet er kommunens sparekonto – kommunestyret har vedtatt av 5 % av driftsinntektene skal avsettes til disposisjonsfondet. Alta kommune er ikke i nærheten av å nå dette målet.

ROBEK blir aktuell når merforbruk ikke lenger kan dekkes inn med disposisjonsfondet. Kommunen får en frist på inntil 2 år å dekke det inn merforbruket. Kommunestyret skal vedta en forpliktende plan for hvordan merforbruket skal dekkes inn i løpet av 2 år, og kan vedta å dekke inn beløpet i løpet av 2 år, eller hele beløpet i 1 året eller 2 året. Kommunen blir meldt inn i ROBEK på det tidspunktet kommunen ikke følger kommunestyrets plan for inndekning av tidligere års merforbruk.

Lånegjeld

Isolert sett er det ikke lånegjelden som er problemet til Alta kommune isolert. Det er den løpende ordinære driften som er problemet til Alta kommune.

Fondsutvikling

Det er ingenting som tilsier at det skal bli en økning i fondsavsetninger de neste årene.

Momenter i diskusjon i kontrollutvalget

Helse og omsorgstjenestene er en kritisk faktor. Det vil bli flere brukere i omsorgsboliger og hjemmetjenester i fremtiden, og det er en sammenheng mellom ressursbruk og kvalitet i tjenestene. Mangel på helsepersonell bør begrunne en gjennomgang av organisering og ressursutnyttelse i kommunen- kartlegge ressursbehovet og se på helhetlig ressursbruk i helse og omsorg tjenestene, for best mulig utnyttelse av ressursene

- Gjennomgang av organisering, kompetanse og lederstruktur i helse- og omsorgtjenestene
- Kartlegge kompetansekrav, ansvarsområder og ressursutnyttelse i tjenestene
- Vurdere bruk av andre arbeidsgrupper i tjenestene
- Bruk av velferdsteknologi
- Bruk av frivillighet
- Opplæring og kompetanseutvikling i jobb for ufaglært - for eksempel fagbrev
- Bruk av ubenyttet arbeidsressurser som er utenfor arbeidslivet
- Omsorgskompetanse og omsorgsevne

Økonomistyring - sammenheng mellom budsjett og regnskap

- Alta kommune har over lengre tid ikke nådd de økonomiske målsettingene som er blitt satt.
- Kontrollutvalget stiller spørsmål ved om budsjettene er realistiske og om tjenestene driftes dyrere enn det kommunen har satt av midler til. Overskridelsene forklares med at behovet for tjenestene har økt, og det har økt mer enn kommunestyret har bevilget penger til.

Forslag fra Alf Bjørn som tillegg til sekretariatets forslag:

Kontrollutvalget vil også understreke nødvendigheten av å vurdere /endre kommunens organisering og bruk av ansatte innenfor bl.a. helse- og omsorgssektoren.

Omforent forslag fra kontrollutvalget:

Kontrollutvalget vil også understreke nødvendigheten av å vurdere /endre kommunens organisering og bruk av ansatte innenfor bl.a. helse- og omsorgssektoren. Kontrollutvalget ønsker å utdype at de ser alvorlig på den økonomiske framtiden for kommunen. Det er avgjørende at det settes i gang tiltak nå. Kontrollutvalget mener det er nødvendig med omorganisering i virksomheter, på bruk av ressurser, slik at tjenesten krever mindre bruk av vikarer. Kontrollutvalget mener videre at bruk av andre virkemidler og kartlegging for å få tak i kompetanse, og avgrense arbeidsoppgaver i virksomheten, er løsninger kommunen burde iverksette. Kommunestyret burde be om en sak hvor kompetanse sett i forhold til oppgave og funksjonsdeling i helsetjenesten blir belyst, som kan bidra til at tjenesten holder seg innenfor budsjettrammen.

Kontrollutvalget mener det er kritikkverdig at kommunen over flere år ikke når sine egne økonomiske målsetninger. Hvor 2023 ikke et unntak, det burde settes inn tiltak for bedre

økonomistyring i de virksomhetene hvor problemet er størst. Kommunestyret bør være åpen for radikale tiltak da situasjonen er kritisk, sett i lys av at kommunen nå vurderer likviditetslån for løpende kostnader, en målsetting for kommunen burde være at dette unngås. Politikerne har det overordnede økonomiske ansvaret for at budsjettet blir overholdt, men det påligger også administrasjonen et stort ansvar for at driften holdes innenfor de økonomiske rammene.

Sekretariatets forslag med omforent forslag fra kontrollutvalget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget vedtar følgende uttalelse som sendes til kommunestyret med kopi til formannskapet, jfr. kommuneloven § 14-3 tredje ledd og forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3:

Kontrollutvalget har i møte 25. april 2024 behandlet Alta kommunes årsregnskap for 2023. Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte reviderte årsregnskapet, kommunedirektørens årsrapport og revisors beretning av 15.april 2023.

Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret, med kopi til formannskapet, for å legges fram i forbindelse med behandlingen av årsregnskapet.

Alta kommunes årsregnskap viser et netto driftsresultat på kr. 54 899 793,- og et merforbruk på kr 0 i kommunekassen, og et netto negativt driftsresultat i det konsoliderte årsregnskapet på Kr. 52 123 122,-

Årsregnskapet består av

- Kommunekassen årsregnskap, som består av balanse per 31. Desember 2023, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder tjenestoområdenes kommentarer og*
- Konsolidert årsregnskap som består av balanse pr. 31. desember 2023, driftsregnskap, investeringsregnskap, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter.*

Kontrollutvalget støtter kommunedirektørens analyse og vurderinger av den økonomiske situasjonen slik de er presentert i årsrapporten for 2023. Kontrollutvalget deler bekymringen som kommunedirektøren uttrykker angående det økonomiske resultatet for 2023, og understreker behovet for betydelige tiltak for å sikre økonomisk bærekraft i fremtiden. Kontrollutvalget viser i den sammenheng til følgende avsnitt i årsmeldingen:

«I motsetning til 2022 ble regnskapsåret 2023 helt annerledes med et merforbruk på 86,3 millioner kroner. Netto driftsresultat etter strykninger ble på 54,9 millioner kroner eller minus 2,1 prosent. For å kunne avlegge et regnskap i null måtte budsjettet avsetning til disposisjonsfondet strykes, samtidig måtte også 33,2 millioner kroner hentes fra disposisjonsfondet for å komme i balanse. Dette innebærer at disposisjonsfondet til Alta kommune nå er på 72,6 millioner kroner.

Det økonomiske resultatet for 2023 er et klart signal om at den driften Alta kommune har hatt ikke vil være økonomisk bærekraftig fremover, og det må gjøres store grep for å imøtekomme dette.»

Kontrollutvalget merker seg videre at kommunedirektøren etter revisjonens anbefaling anslår en stor inntektssvikt på 12, 5 millioner i forhold budsjettet i 2023, på grunn av endret praksis knyttet til hvilke kostnader som tas med i beregningsgrunnlaget for tilskudd til ressurskrevende tjenester. Kontrollutvalget viser i den sammenheng til følgende avsnitt i årsmeldingen:

«Da regnskapet ble avlagt ble det etter revisjonens anbefaling lagt til grunn en strengere praksis knyttet til hvilke kostnader som tas med i beregningsgrunnlaget for tilskudd til ressurskrevende tjenester. Dette medførte en stor inntektssvikt for 2023 på 12,5 millioner i forhold til budsjett. I etterkant av regnskapets avleggelse er det gjennomført flere avklaringer og møter i forbindelse med dette. Hvis det inntektsførte tilskuddet blir høyere enn det som er bokført i 2023, vil det komme til inntekt i 2024.»

Kontrollutvalget vil påpeke at det er viktig å ha løpende fokus på den økonomiske situasjonen og arbeide med å tilpasse utgiftsnivået til inntektsrammene for å møte framtidige utfordringer. Kontrollutvalget vil også understreke nødvendigheten av å vurdere /endre kommunens organisering og bruk av ansatte innenfor bl.a. helse- og omsorgssektoren. Kontrollutvalget ønsker å utdype at de ser alvorlig på den økonomiske framtiden for kommunen. Det er avgjørende at det settes i gang tiltak nå.

Kontrollutvalget mener det er nødvendig med omorganisering i virksomheter, på bruk av ressurser, slik at tjenesten krever mindre bruk av vikarer. Kontrollutvalget mener videre at bruk av andre virkemidler og kartlegging for å få tak i kompetanse, og avgrense arbeidsoppgaver i virksomheten, er løsninger kommunen burde iverksette. Kommunestyret burde be om en sak hvor kompetanse sett i forhold til oppgave og funksjonsdeling i helsetjenesten blir belyst, og som kan bidra til at tjenesten holder seg innenfor budsjettrammen.

Kontrollutvalget mener det er kritikkverdig at kommunen over flere år ikke når sine egne økonomiske målsetninger. Hvor 2023 ikke et unntak, det burde settes inn tiltak for bedre økonomistyring i de virksomhetene hvor problemet er størst. Kommunestyret bør være åpen for radikale tiltak da situasjonen er kritisk, sett i lys av at kommunen nå vurderer likviditetslån for løpende kostnader, en målsetting for kommunen burde være at dette unngås. Politikerne har det overordnede økonomiske ansvaret for at budsjettet blir overholdt, men det påligger også administrasjonen et stort ansvar for at driften holdes innenfor de økonomiske rammene.

SAK 16/24 REFERATER 02-2024

Referatsak 06-24

Møteprotokoll fra møte i kontrollutvalget i Alta den 15. februar 2024

Sekretariatets forslag til vedtak:

Referatsak 06-24 tas til orientering.

Behandling:

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Referatsak 06-24 tas til orientering.

Referatsak 07-24

Innkalling til representantskapsmøte i Komrev Nord IKS

Sekretariatets forslag til vedtak:

Referatsak 07- 24 tas til orientering.

Behandling:

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Referatsak 07-24 tas til orientering.

Møtet hevet kl. 14:00

Marianne Haukland / sign.
leder

Otto Erik Aas / sign.
nestleder

Alf Bjørn / sign.
medlem

Bente Haug/ sign.
medlem

Arne Dag Isaksen/ sign.
medlem

Mona Henrix/ sign.
medlem

Eskild Bakke / sign.
medlem

Anne Berit Bæhr / sign.
rådgiver/sekretær